Anul al 59-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL | În România 3 lei | În străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 228 Duminică 24 August 1941
12 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ A „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
în străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

INTĂRIREA BURGHEZIEI ROMÂNEȘTI

Importanța națională, socială și economică a burgheziei românești și nevoia de întărire a acestei păturí sociale, au format obiect de discuții interesante în ultimul consiliu de miniștri, discuții care s'au încheiat prin hotărîri precise. Aceasta în legătură cu întrebuințarea ce urmează a se da bunurilor urbane expropriate dela evrei.

Precum se știe „Centrul național de românizare" luase decizia ca toate proprietățile urbane expropriate dela evrei să fie vândute la licitație publică. Insă d. profesor Mihai Antonescu, vice-președintele consiliului de miniștri, s'a ridicat împotriva acestei decizii, arătând că, prin aplicarea ei, nu s'ar putea atinge scopul național și social, pentru care a fost făcută exproprierea proprietăților evreești. La licitație publică ele ar fi cumpărate doar de cei mai bogați. Nu acesta a fost scopul urmărit, ci, așa cum se precizează în expunerea de motive ce însoțește decretul-lege respectiv, sprijinirea ofițerilor, funcționarilor, cărturarilor și muncitorilor în genere, „ca să poată cumpăra imobile, chiar pe credit, cu termene lungi de plată".

Acesta a fost și gândul d-lui general Antonescu, conducătorul statului, când a venit cu reforma în chestiune, iar comunicatul Consiliului de miniștri de eri a lămurit încă odată această latură a chestiunei, spunând că prin exproprierea imobilelor, despre care este vorba, s'a urmărit „întărirea societății românești, dând burgheziei noastre de elită și muncă o independență rezimată pe o bună situație patrimonială".

Din declarațiile făcute și din hotărîrile luate se desprinde un adevăr, asupra căruia simțim nevoia de a ne opri și de a stărui. Aceasta, pentrucă este vorba de un adevăr, care, uneori, n'a fost socotit la justa lui valoare, iar, alteori, a fost greșit înțeles.

Este adevărul — de altfel, elementar — despre necesitatea vitală pentru neam și țară a unei clase de mijloc, a unei păturí burgheze cât mai solide și bucurându-se de o cât mai mare independență materială.

S'a făcut o comparație, despre care nu se poate spune că nu e nimerită, între pâine și modul de alcătuire a unei societăți, a unei colectivități naționale. Pâinea este formată din trei părți: din coaja de sus, din coaja de jos și din miezul, care unește și cele două coji.

La fel trebue să fie și o națiune. Jos e temelia, pe care se reazimă clădirea întreagă. Jos e pătura țărănească, pătura cea mai importantă, fără de care existența unei națiuni ca și existența unui stat, nu poate fi măcar concepută. Mai ales la noi, dată fiind și proporția numerică, pătura țărănească se confundă cu națiunea însăși.

Ca și la pâine, așa și o națiune are o pătură de conducători, de îndrumători și de funcționari în slujba ei. Insă, tot ca la pâine, între cele două păturí sociale trebue să fie și pătura de mijloc, pătura burgheză, care înlesnește mersul normal al vieții și asigură neatârnarea economică. Fără această neatârnare economică, neatârnarea politică este mai degrabă o vorbă goală. Fără neatârnarea economică, poporul, care se crede stăpânul țării, îndeplinește de cele mai multe ori funcțiunea de jandarm. Insărcinat cu paza averilor ce se află în mâini străine.

Mai departe, burghezia, nu o burghezie parazitară, ci o burghezie care stă pe propriile ei picioare și trăește, fără să aibă nevoie de pomeni și propteli, este, prin taxele și impozitele plătite de ea, alimentatoarea cea mai bună a bugetului statului. Se știe doar că majoritatea veniturilor publice provin din încasările făcute dela comercianți, industriași, meseriași și dela orice întreprinderi datorite inițiativei particulare.

Să mai adăugăm, că tot din rândurile clasei de mijloc iese majoritatea elementelor de elită, a conducătorilor de trebi publice, a conducătorilor de armată, a scriitorilor și în genere, a cărturarilor?

Totuși, adică în ciuda acestor adevăruri izbitor de evidente, s'au găsit și se mai găsesc oameni, care, fie din ura izvorâtă din neputința de a izbuti, fie din neștiință și înțelegere greșită a situației, n'au nutrit și nu nutresc pentru pătura de mijloc sentimente bune și drepte.

De aceea, este bine că dela înaltele locuri de conducere s'au rostit cuvinte de prețuire justă pentru burghezia noastră, pe care am dori-o mult mai tare și mai prosperă decum este astăzi și sperăm că se va folosi această ocaziune spre a se proceda la o serioasă selecționare a elementelor menite să consolideze clasa de mijloc românească. Prima condițiune a unei asemenea selecțiuni fiind ca ea să nu se facă după criterii individuale, ci pe principii și categorii bine stabilite, dându-se întâietate acelora cari și-au riscat viața pe câmpurile de luptă pentru țară sau s'au distins în chip notoriu printr'o activitate de interes obștesc.

OPERAȚIILE DE PE FRONTUL ORIENTAL

Armatele sovietice se retrag spre est de Nipru și Gomel

de R. SEIȘANU

Pe întreg frontul oriental, operațiuni importante sunt în curs.

Pretutindeni armatele germane și aliate exercită o presiune crescândă asupra celor trei grupe de armate sovietice, care, în toate sectoarele, se găsesc în situații critice.

In sectorul de la sud, Odesa-Oceacov, trupele noastre continuă luptele, strângând tot mai mult spațiul în care opun încă rezistență forțele sovietice. Diviziile sovietice sunt înconjurate din trei părți, pe uscat, de trupele române și sub presiunea acestora, care le micșorează spațiul, ele n'au altă scăpare de cât calea mării Negre spre porturile Crimeii. Dar, operațiunea îmbarcării trupelor sovietice, în cele două porturi, este delicată, grea și periculoasă, atât din cauza numărului mic de vase pentru transport, disponibile; cât mai cu seamă a atacurilor aviației de bombardament germană.

Situația forțelor sovietice din sectorul Odesa-Oceacov a devenit și mai critică, în urma pierderii portului Cherson dela limanul Niprului, care deschide acum drumul trupelor germane spre Crimeea. Ori, peninsula Crimeea formează un „buzunar" natural, înconjurat din trei părți de mare, care poate fi închisă în regiunea istmului de trupele germane venite dela Cherson.

Pe Niprul inferior și mijlociu ultimele capete de pod de care dispunea inamicul, au fost cucerite de germani. Retragerea trupelor sovietice peste Nipru este și ea foarte grea, de oarece pe cursul său mijlociu, unde fluviul acesta formează o largă curbă spre est, sunt cataractele și deci el nu este navigabil și nici nu oferă posibilități pentru trecerea unor mari forțe armate.

Regiunea Ucrainei, prin care trece Niprul mijlociu și inferior, este una dintre cele mai importante din punctul de vedere minier și industrial. In ea se găsesc uzine mari metalurgice și producătoare de energie electrică. La Nicopol, port pe acest fluviu, sunt mine de manganez.

Basinul Krivoi-Rog, de pe partea de vest a Niprului mijlociu și care de la 14 August este în stăpânirea germanilor, unde sunt bogate minereuri de fer, este în legătură cu basinul minier și industrial al Do-

(Continuare în pag. 2-a)

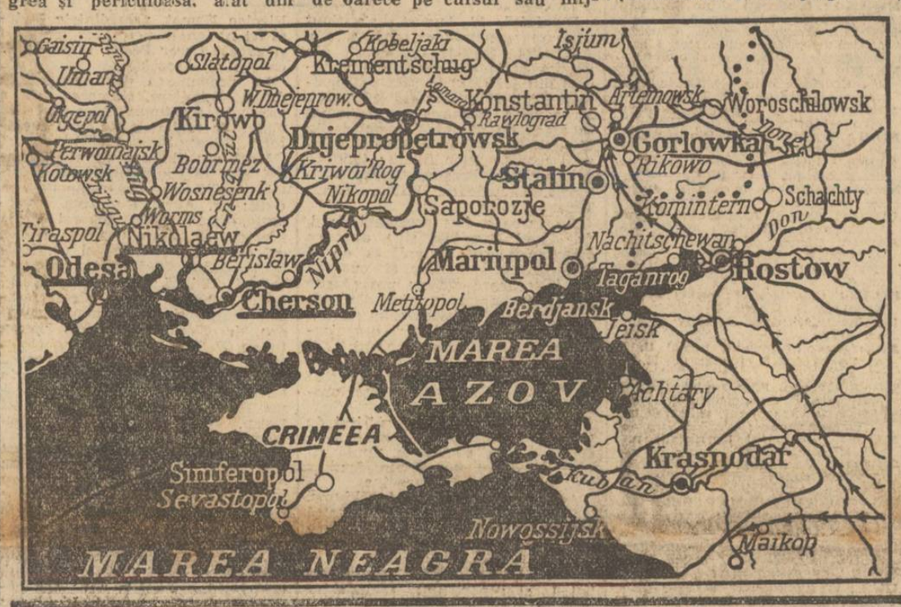

VIZITA ZIARIȘTILOR GERMANI IN ROMÂNIA

M.M. L.L. Regele Mihai și Regina Mamă Elena în mijlocul ziariștilor germani, la Sinaia

Primejdia comunistă

II

Am arătat într'un precedent articol primejdia pe care slavismul în forma lui comunistă de astăzi, o prezintă nu numai pentru noi ci și pentru libertatea și civilizația tuturor popoarelor europene.

Slavismul, prin el însuși, și atâta vreme cât nu ar reprezinta decât sentimentul unei comunități de rasă, și-ar putea găsi, în familia europeană misiunea lui.

De altfel la începutul lui panslavismul era tocmai afirmarea acestui sentiment al comunității de origine. Așa l-a înțeles și poetul croat Koller, în secolul al 19-lea, fiindcă ideea panslavă n'a trecut în Rusia de cât mai târziu după dezmembrarea Poloniei. Din acest moment însă ea a început să devie și primejdioasă prin forma ei imperialistă. Odată dispărută Polonia, Rusia țaristă, devenită mare putere europeană și singurul stat slav independent, s'a crezut în drept să ia asupra ei protecția popoarelor slave care trăiau sub stăpâniri străine.

In ce privește Balcanii în deosebi, Rusia țaristă, se prezinta ca reprezentant legitim al Bisericii ortodoxe și astfel sub pretextul religios, panslavismul rusesc a încercat să se infiltreze din ce în ce mai mult politicește el devenind în cele din urmă expresiunea unui adevărat imperialism rusesc.

Această tendință imperialistă și de dominațiune a devenit evidentă chiar pentru popoarele slave care, înțelegând gândurile ascunse ale Moscovei, s'au ferit să cadă victima unui fals sentimentalism, ținând mai mult la libertatea și individualitatea lor. Astfel la congresul etnografic care s'a ținut la Moscova în 1867, ideea panslavistă sub forma ei rusească, a eșuat. S'a constatat atunci că panslavismul nu era întemeiat în fond nici pe o identitate de limbă, nici pe o comunitate de aspirații și că în fond el nu era decât expresiunea unei idei politice ascunse de expansiune politică și teritorială. Și printre slavii cari au contribuit la eșuarea încercărilor moscovite au fost mai ales polonezii și cehii. Ideea națională, ideea de libertate și de independență, a deșteptat pe acei pe cari imperialismul rusesc îi amenința.

Eșecul congresului dela Moscova n'a descurajat însă pe ruși. Ei și-au întărit acțiunea în Balcani, unde au activat mai ales în domeniul cultural și religios, adresându-se masselor și întrebuin-

(Continuare în pag. 2-a)

Deliberările consiliului economic

COMUNICAT

Vineri 22 August crt. s'a ținut un Consiliu Economic sub președinția d-lui prof. Mihai Antonescu, vice-președintele și președinte ad-interim al consiliului de miniștri, la care au participat d-nii: general N. Stoenescu, ministrul finanțelor; general I. Sichitiu, ministrul agriculturii și domeniilor; I. Marinescu, ministrul economiei naționale; ing. C. Bușilă, ministrul lucrărilor publice și comunicațiilor; general Eugen Zwiedenek, subsecretar de stat al Românizării; Mircea Vulcănescu, subsecretar de stat la ministerul finanțelor; general Ioan Popescu, subsecretar de stat la ministerul afacerilor interne și D. D. Negel, subsecretar de stat la ministerul economiei naționale, pentru aprovizionare.

1. D. general N. Stoenescu, ministrul finanțelor, a făcut cunoscut consiliului cum decurg subscrierile la împrumutul reîntregirii, arătând cât de mult a fost înțeleasă această datorie națională, atât în rândurile marei masse a populației țării, cât și printre conducătorii întreprinderilor comerciale și industriale.

2. D. prof. Mihai Antonescu, vice-președintele consiliului, a luat măsuri pentru aprovizionarea regiunilor lipsite de porumb și alimente și pentru combaterea epidemiilor și epizootiilor ivite în câteva județe din țară.

3. D. Ion Marinescu, ministrul economiei naționale, a expus consiliului dispozițiunile luate pentru raționalizarea și intensificarea producției articolelor de primă necesitate, pentru sistematizarea aprovizionării și pentru stabilizarea prețurilor.

4. Consiliul s'a ocupat de lucrările pentru sporirea salariilor funcționarilor publici. Consiliul de miniștri anunță pe această cale că lucrările vor fi încheiate în foarte scurt timp și toate salariile funcționarilor publici vor fi simțitor sporite.

Generalul Krueger a criticat aspru manevrele armatei Statelor-Unite

New York, 22 (Rador). — *Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:*

După cum anunță „Associated Press" din Luisiana, generalul Krueger, comandantul armatei III, a criticat în termeni aspri manevrele armatei Statelor Unite, care au avut loc în acea regiune.

El a declarat că nerespectarea celei mai elementare reguli de război, așa cum a făcut armata americană în această manevră, ar fi dus la nimicirea întregei unități.

Lipsa de material de camuflaj contra atacurilor aeriene precum și nenumăratele greșeli în efectuarea transporturilor ar fi dus, în caz real, la o adevărată catastrofă.

Generalul a fost atât de lovit de aceste greșeli încât s'a simțit nevoit să se urce într'un avion și de acolo să facă atente trupele asupra pericolului prin care treceau, vorbindu-le printr'un amplificator.

Carele de luptă românești pe o câmpie din Ucraina. (P. P.)

A. S. R. Principesa Elisabeta a subscris 500.000 lei la Imprumutul Reîntregirii

O casă de odihnă la Banloc pentru ofițerii convalescenți

D. prof. Mihai A. Antonescu, vice-președintele consiliului de miniștri a primit din partea A. S. R. Principesa Elisabeta următoarea scrisoare:

DOMNULUI
MIHAIL ANTONESCU
Vice-Președintele Consiliului de Miniștri
BUCUREȘTI

Domnule Ministru,

Armata Română se găsește de două luni pe picior de război luptând vitejește pentru prestigiul său și pentru reîntregire în contra bolșevismului care amenință civilizațiunea întregei Europe.

Trupele noastre, sub vraja animatorului lor, Generalul Ion Antonescu, au ridicat culmi istorice, repurtând succese demne de gloria străbunilor.

Cu smerită recunoștință pentru scumpii noștri eroi și cu permanentă grijă față de viitorul armatei noastre, am dat dispoziţiuni să se înființeze și să se întrețină pe cheltuiala Mea proprie la Banloc, o casă de odihnă pentru ofițerii convalescenți, subscriind la „Imprumutul Reîntregirii" suma de lei 500.000.

Primiți, vă rog, Domnule Ministru asigurarea stimei mele.

ELISABETA

Când bine stai și socotești
Jertfești, ca să nu păgubești.
(Nu păgubești dacă jertfești),
(Jertfești ca să reîntregești).

ORICE ACT DE SABOTAJ SĂVÂRȘIT DE COMUNIȘTI VA FI ASPRU SANCȚIONAT

COMUNICAT

Ministerul de interne comunică:

Din ordinul d-lui general Ion Antonescu, conducătorul statului, se face cunoscut că, dacă se va ivi vreun act de sabotaj săvârșit de comuniști, vor fi împușcați 20 comuniști evrei și 5 comuniști neevrei.

După două luni de război impotriva Rusiei Sovietice

Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin

Berlin, 22 August. — Opinia publică germană se află astăzi sub impresia bilanțului celor două luni de război împotriva Rusiei Sovietice.

Acest bilanț este atât de favorabil, încât — după părerile germane — nu mai este nevoe de nici un comentariu special. Din partea cercurilor adversare Germaniei, s'a afirmat în repetate rânduri că armata germană n'a putut să ducă un „Blitz-Krieg" impotriva Rusiei bolșevice. Intr'adevăr, la Berlin nimeni n'a negat faptul că armata bolșevică este cel mai dârz adversar pe care l-a întâlnit până acum armata germană. Totuș, succesele obținute împotriva acestui adversar în cursul celor două luni de război, sunt atât de mari, în cât și de data aceasta se poate vorbi de un „Blitz-Krieg". Numai dacă ne gândim că victoriile germane au fost obținute impotriva unei armate atât de bine înarmate și într'un spațiu atât de uriaș, atunci se poate vedea cât de mare a fost capacitatea soldaților germani și a aliaților lor.

Conducerea modernă militară germană a obținut în aceste două luni succese mult mai mari decât în curs de trei ani impotriva aceluiaș adversar în războiul mondial. Cantitățile de armament anunțate în comunicatul de azi distruse ori capturate, sunt atât de mari încât niciodată armata bolșevică nu le va putea înlocui. Dacă mai avem în vedere și marele număr de prizonieri bolșevici, atunci este ușor de înțeles de ce se vorbește la Berlin despre o slăbire hotărîtoare a forțelor armate sovietice.

Cu ocazia comentării bilanțului celor două luni de război, presa germană se gândește la aliații Germaniei, cari au contribuit de asemenea la realizarea acestor succese.

Părerile germane asupra viitoarelor operațiuni militare în Rusia Sovietică sunt foarte optimiste. Fără a se fixa un termen pentru terminarea campaniei din U. R. S. S., există la Berlin ferma convingere că prăbușirea armatei bolșevice nu mai poate fi oprită.

Comunicatul militar de azi vorbește pentru prima oară de frontul din fața Petersburgului. Cu această ocazie se poate constata că operațiunile militare au intrat într'o fază decisivă și în această parte a frontului. Acest fapt este confirmat și de posturile de radio bolșevice care îndeamnă populația Petersburgului la rezistență până la ultimul om. Aceste îndemnuri au fost înregistrate la Berlin, spunându-se în acelaș timp că urmările acestor metode de luptă bolșevice vor lovi tot în populația sovietică.

❖

Faptul că două vase petroliere au fost trimise din America prin Vladivostok în U. R. S. S. este comentat de presa japoneză ca un joc periculos al Statelor Unite. Această atitudine americană față de Tokio este cu atât mai provocatoare, cu cât se știe că Statele Unite au interzis exportul de benzină spre Japonia.

❖

In ceeace privește situația din Iran, nu s'a aflat nimic nou la Berlin.

O notă oficioasă germană in legătură cu pretinse sondări de pace

Berlin, 28 (Rador). — O notă oficioasă declară:

Informația apărută în ziarul „LA GAZETTE DE LAUSANNE" cu privire la pretinse încercări germane spre a sonda terenul în privința posibilităților unei păci este considerată Vineri la Wilhelmstrasse ca un caz tipic de înveninare a atmosferei europene.

De altfel, s'a constatat, în plus, la Berlin că felul cum este prezentată știrea dă la iveală sursa din care provine.

Este inutil să se mai comenteze acest pamflet. Astfel de știri, chiar dacă ar fi fost date de un corespondent străin din Berlin ziarului său, nu caracterizează atmosfera dela Berlin, ci numai pe corespondentul care le-a trimis.

TRUPELE ENGLEZE IN DRUM SPRE FRONTIERA IRANULUI

Berlin, 22 (Rador). — Corespondentul agenției „Rador" transmite:

Incă din cursul dimineții, știri neoficiale au anunțat că trupele engleze sunt în drum spre frontiera Iranului, care ar fi fost depășită de unele detașamente.

La Berlin, aceste svonuri nu au fost nici desmințite, nici confirmate.

Berlinul și interesele Turciei față de incordarea din Orientul apropiat

Berlin, 22 (Rador). — Corespondentul agenției „Rador" transmite:

In legătură cu atitudinea Turciei față de tensiunea din Orientul apropiat, la Berlin se afirmă că interesele acestei țări nu pot fi apărate decât în cadrul unei politici alături de puterile Axei.

Orice concesie sau pasivitate față de presiunea anglo-sovietică ar insemna periclitarea unei poziții foarte favorabile în noua ordine europeană.